

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Onderwerp	Maatregelenpakket Jeugdhulp op weg naar de brede maatschappelijke opgave
Portefeuillehouder	Leon Hoek
Registratienummer	BR2300128
Datum raad	01/02/2024

Gevraagde beslissing:

1. Een incidenteel bedrag van € 750.000 toe te kennen voor de uitwerking van de taakstelling jeugdhulp 2024 en daarvoor het Maatregelenpakket Jeugdhulp op weg naar de brede maatschappelijke opgave (T23.07948) uit te voeren, om te bereiken dat:
 - a. Er € 425.588 wordt bespaard ten aanzien van lichte behandeling met verblijf, gesloten jeugdhulp en zware behandelingen met verblijf (perceel B).
 - b. Er € 972.000 wordt bespaard ten aanzien de ambulante hulp (perceel E).
 - c. Er € 249.738 wordt bespaard ten aanzien van buitenregionale plaatsingen en het Landelijk Transitie Arrangement (Perceel I).
2. Dit bedrag te dekken door een onttrekking te doen aan de reserve sociaal domein.

0. Samenvatting

Bij de begrotingsbehandeling 2024 constateerden we opnieuw forse kostenoverschrijdingen op de specialistische jeugdhulp. Om de kostenstijging te dempen stelde uw raad een taakstelling (circa 1,7 mln) vast vanaf 2024 op de specialistische jeugdhulp. We hebben toen afgesproken dat het college zou komen tot een pakket aan maatregelen waarmee we deze kostenoverschrijding willen terugdringen. De voorstellen die nu voorliggen staan niet op zichzelf, maar vormen de opmaat naar de brede maatschappelijke opgave over het veilig, gezond en kansrijk opgroeien in Lansingerland.

Besparingsmaatregelen om aan de taakstelling jeugdhulp 2024 te voldoen

In de bijgevoegde notitie T23.07948 leest u de analyse die is gemaakt op de forse kostenoverschrijding op de jeugdhulp middelen. In de notitie beschrijven we tevens de besparingsmaatregelen ten behoeve van de taakstelling 2024 die ook reeds besproken zijn met de provincie. Om de taakstelling te behalen en om uitvoering te kunnen geven aan de landelijke Hervormingsagenda en het Toekomstscenario, vormen we een opgave. De benodigde middelen ter versterking van de uitvoering alsook voor de opgave zelf willen we onttrekken aan de reserve sociaal domein.

Koersen op de brede maatschappelijke opgave

Als gemeente willen we bijdragen aan het veilig, gezond en kansrijk opgroeien in Lansingerland, voor nu en in de toekomst. De koers die we, in lijn met het landelijk beleid inzetten is om de pedagogische basis in gezinnen, wijken, buurten, scholen, kinderopvang en (sport)verenigingen te versterken. Deze grote maatschappelijke opgave kunnen we als gemeente niet alleen voor elkaar krijgen. Daar hebben we alle betrokkenen bij nodig, van huisartsen tot onderwijs, van kinderopvang tot sportverenigingen en van ouders én kinderen zelf. Het vraagt om een brede maatschappelijke discussie over opgroeien en opvoeden en ieders bijdrage daaraan. Daaronder valt ook de inzet van jeugdhulp via de gemeente, waarbij vraag en aanbod goed en tijdig op elkaar aansluiten. Met die opgave willen we de komende jaren aan de slag en we zien daarin een voortrekkersrol voor onszelf.

De taakstelling voor 2024 is de eerste stap op weg in deze koers

In de eerste fase focussen we op het terugdringen van de tekorten. Daarnaast gaan we aan de slag met een grondige analyse van de meer diepgaande en fundamentele oorzaken van de huidige inzet op jeugdhulp en dat doen we samen met onze partners. De Hervormingsagenda en het Toekomstscenario tezamen met de uitkomsten van deze brede maatschappelijke discussie zijn startpunt voor een mogelijke wijziging van de verordening jeugdhulp Lansingerland. De inperking van de reikwijdte van de Jeugdwet vraagt een wetswijziging, dit proces is op rijksniveau gestart als onderdeel van de Hervormingsagenda.

1. Aanleiding/ context met tijdlijn

De begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) is in 2023 zo'n 242 mln. Alleen dit jaar al is er 70 mln (28%) extra nodig (dus bovenop de 242 mln). Dit geldt niet alleen voor onze eigen regio. In veel regio's in Nederland is eenzelfde trend zichtbaar. De jeugdhulp en de manier waarop we dat in Nederland hebben georganiseerd is in transitie. Dat is ook nodig: aanbod en vraag sluiten niet (voldoende) op elkaar aan en de kosten stijgen fors en meer dan substantieel. De noodzakelijke transitie van de jeugdhulp wordt verwoord in de 'Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028' en in het Toekomstscenario.

Er is in Lansingerland een forse toename te zien in het aantal cliënten voor specialistische ambulante jeugdhulp (perceel E in de GRJR). Tussen 2021 en 2022 betrof de stijging tussen de 25 en 30%, goed voor ongeveer 1,7 miljoen extra kosten op jaarbasis, zo'n 13% van de totale GRJR-begroting van Lansingerland. We nemen maatregelen om onze uitgaven aan specialistische jeugdhulp terug te dringen.

2. Maatschappelijk effect

Het beoogde maatschappelijk effect is de uitgavenstijgingen in de jeugdhulp te stoppen en maatregelen te nemen om voor de (middel)lange termijn te kunnen bijdragen aan het veilig, gezond en kansrijk opgroeien met een beter werkende uitvoering van de Jeugdwet, waarin vraag en aanbod goed en tijdig op elkaar zijn afgestemd.

De voorgestelde investeringen dienen allereerst als versterking van de uitvoering benodigd om de taakstelling in 2024 te kunnen verwezenlijken en als twee om de opgave in te richten en daarvoor capaciteit ter beschikking te stellen.

3. Argumenten

1.1 Voorgestelde besparingsmaatregelen richten zich op kansrijke onderdelen van de Jeugdwet

Bij het op zoek gaan naar realistische maatregelen om de taakstelling te behalen is enerzijds gekeken naar de percelen waar de grootste uitgaven worden gedaan en/of de grootste uitgavenstijgingen zich voordoen. Daarnaast is gekeken naar de beïnvloedbaarheid van de genoemde percelen. Daaruit blijkt dat er kansrijke besparingsmogelijkheden zijn op de percelen E, I en B: ambulante hulp, hoog specialistische hulp en opname.

1.2 De opgave is op de uitvoering gericht

Het behalen van de taakstelling kent een korte doorlooptijd (in één jaar moeten de resultaten behaald worden, die structureel effect sorteren), daarom zijn de maatregelen ook direct gericht op het versterken van de uitvoering op cruciale onderdelen (zoals het oplossen en tegengaan van wachtlijsten en de inzet van casusregie op de instroom).

1.3 De opgave zorgt voor inzet op korte termijn in lijn met wat er op langere termijn gevraagd wordt

De taakstelling 2024 is urgent en kortdurend, maar speelt zich ook af in een breder perspectief van landelijke hervormingen (Hervormingsagenda en Toekomstscenario). Een van de belangrijkste doelen van de opgave is om te werken aan het behalen van de taakstelling 2024, maar wel in het licht van en in dezelfde richting als landelijk bepalende ontwikkelingen en eisen.

2.1 Het aanwenden van de reserve sociaal domein is een raadsbevoegdheid

De aanwending van middelen uit de reserve sociaal domein is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Vandaar deze voorstellen voor het versterken van de uitvoering en opzet van de opgave als investering uit de reserve sociaal domein die zich terug moeten verdienen in het behalen van de taakstelling en het toekomstgericht inrichten van de organisatie en uitvoering van de Jeugdwet.

4. Kanttekeningen

1.1 De kosten gaan voor de baten uit

Er wordt nu een investering gevraagd die zich op een later moment zou moeten terugverdienen in structureel minder uitgaven ten behoeve van de uitvoering van de Jeugdwet.

1.2 Mogelijk nog niet alles in kaart

We starten nu met de opgave en het implementeren van de besparingsmaatregelen, maar mogelijkwerwijs komen we gaandeweg nog onderdelen tegen die aanpassing/maatregelen vereisen. Een voorbeeld is dat besparingen in het regionale deel kunnen leiden tot meer zorg in het lokale deel. Ook kostenstijgingen in de zorg in z'n algemeenheid (zoals stijgende lonen) hebben effect.

5. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

Kostenraming

Hieronder een raming van de voorgestelde inzet:

Kostensoort	Kosten 2024
Maatregel perceel E: 1 jeugdconsulent	€ 84.000
Maatregel perceel B: 1 sr casusregisseur	€ 93.000
Maatregel wachtlijst: 2 jeugdconsulenten	€ 168.000
Opgavemanager	€ 160.000
Opgavesecretaris	€ 56.000
Trainee	€ 50.000
Inzet huisarts	€ 4.000
Beleids capaciteit	€ 54.000
Onvoorzien/nog niet gedefinieerd	€ 81.000
TOTAAL	€ 750.000

Dekkingsvoorstel

Totaal komen de geraamde kosten uit op €750.000. Het voorstel is om deze kosten te dekken uit de reserve sociaal domein. Deze reserve is gevormd om incidentele kosten gerelateerd aan jeugdhulp op te vangen en heeft een looptijd tot 31-12-2024. Onderdeel van de huidige opgave is tevens een plan op te

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

stellen voor 2025 en verder. Uitwerkingen hiervan hopen we in de volgende kaderbrief uit te kunnen werken. Momenteel zit er voldoende in de reserve om dit bedrag te dekken:

Reserve Sociaal Domein	
Geraamde stand 31-12-2023	€ 2.568.169
Reeds geraamde mutaties 2024	€ 189.000
Voorgestelde mutatie BR BR2300128	€ 750.000
Resterend saldo	€ 1.629.169

6. Juridische aspecten

De uitvoering van de opgave en de veranderingen en verbeteringen die dat oplevert in de uitvoering van de Jeugdwet, vinden uiteindelijk hun plek in een aangepaste verordening.

7. Duurzaamheid

Met deze inzet werken we aan een toekomstbestendig en duurzaam stelsel van jeugdhulp.

8. Extern draagvlak / burgerparticipatie

De voorgestelde 'brede maatschappelijke discussie' biedt in eerste instantie een podium aan kinderen, ouders, scholen, huisartsen, aanbieders en andere ketenpartners die direct betrokken zijn bij de uitvoering van de Jeugdwet. Maar daarnaast is deze brede maatschappelijke discussie ook een mogelijkheid voor iedere inwoner van Lansingerland om te participeren in het traject dat moet leiden tot ons hoofddoel, het gezond, veilig en kansrijk opgroeien in Lansingerland.

9. Verdere procedure

De opgave kent enkele deelopdrachten, te weten:

- Data en analyse.
- Taakstelling 2024 (inzet op perceel E, I en B).
- Inrichting stevige lokale teams (uitvoering Hervormingsagenda en Toekomstscenario).
- Brede maatschappelijke discussie over de reikwijdte van de Jeugdwet en aanpassing van de verordening.

Regionaal zijn door de Uitvoeringsorganisatie van de GRJR samen met de gemeenten besparingsmaatregelen ontwikkeld die een regionale dimensie hebben. De uitvoering van deze maatregelen ondersteunt onze taakstelling.

Bijlage

- Notitie inzake Maatregelenpakket Jeugdhulp op weg naar de brede maatschappelijke opgave (T23.07948)

Raadsbesluit

Gemeente Lansingerland

Onderwerp	Maatregelenpakket Jeugdhulp op weg naar de brede maatschappelijke opgave
Portefeuillehouder	Leon Hoek
Registratienummer	BR2300128
Datum raad	01/02/2024

De raad van de gemeente Lansingerland;
Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten

- voorgestelde besparingsmaatregelen richten zich op kansrijke onderdelen van de Jeugdwet;
- de opgave is op de uitvoering gericht;
- de opgave zorgt voor inzet op korte termijn in lijn met wat er op langere termijn gevraagd wordt;
- Het aanwenden van de reserve sociaal domein is een raadsbevoegdheid.

Rekening te houden met

- het aanpassen van de lokale verordening met de veranderingen en verbeteringen voortkomende uit de taakstelling Jeugdhulp 2024.

Besluit(en)

1. Een incidenteel bedrag van € 750.000 toe te kennen voor de uitwerking van de taakstelling jeugdhulp 2024 en daarvoor het Maatregelenpakket Jeugdhulp op weg naar de brede maatschappelijke opgave (T23.07948) uit te voeren, om te bereiken dat:
 - a. Er € 425.588 wordt bespaard ten aanzien van lichte behandeling met verblijf, gesloten jeugdhulp en zware behandelingen met verblijf (perceel B).
 - b. Er € 972.000 wordt bespaard ten aanzien de ambulante hulp (perceel E).
 - c. Er € 249.738 wordt bespaard ten aanzien van buitenregionale plaatsingen en het Landelijk Transitie Arrangement (Perceel I).
2. Dit bedrag te dekken door een onttrekking te doen aan de reserve sociaal domein.

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 1 februari 2024,

de griffier,

de voorzitter,

drs. Eveline Hamelink-van Rens

drs. Pieter van de Stadt